

Rok 2016 překonal řadu klimatických rekordů

Rok 2016 se velmi pravděpodobně stane nejteplejším rokem v historii měření globální teploty. Po letech 2014 a 2015 se tak rekord přepíše už potřetí za sebou.

Před 4 hodinami

Přestože do konce roku ještě pár dní schází, slovo **nejteplejší** popisuje rok 2016 nejvýstižněji. Globální teplota byla letos o 1,3 °C vyšší než na konci 19. století. Vůbec nejteplejší byl letošní první půlrok, kdy byly všechny měsíce rekordně teplé. Vědci také zaznamenali rovnou dva nejteplejší měsíce za celou dobu, co se teploty celosvětově měří – byly jimi letošní srpen a letošní červenec. Příčiny těchto změn vědci analyzují, kromě globální změny klimatu letos hrál silnou roli při vzniku vysokých globálních teplot také klimatický jev El Niño v Pacifiku.

Jaký byl rok 2016 z meteorologického pohledu a co zajímavého se za uplynulý rok odehrálo, popsal Vladimír Piskala, meteorolog ČT:

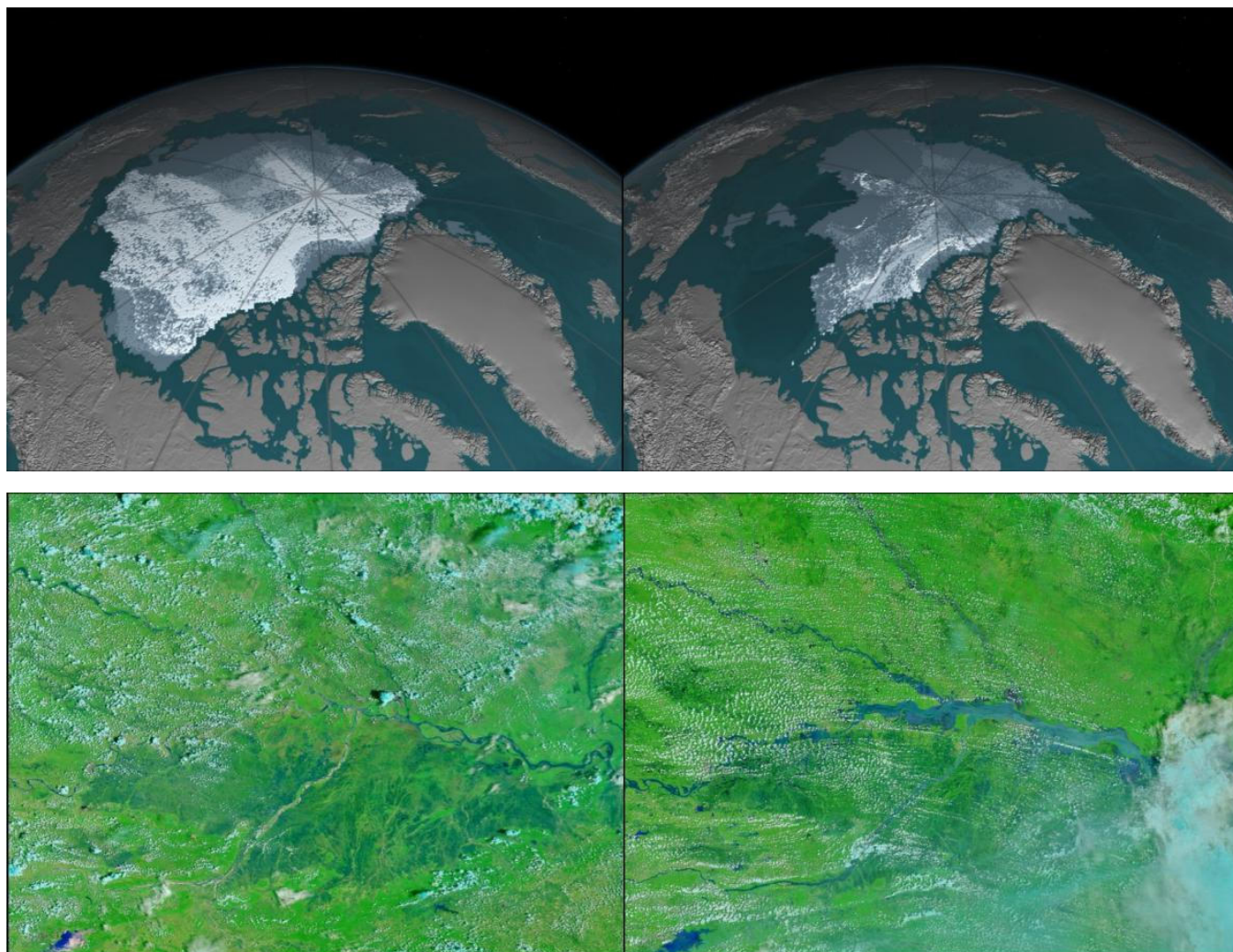

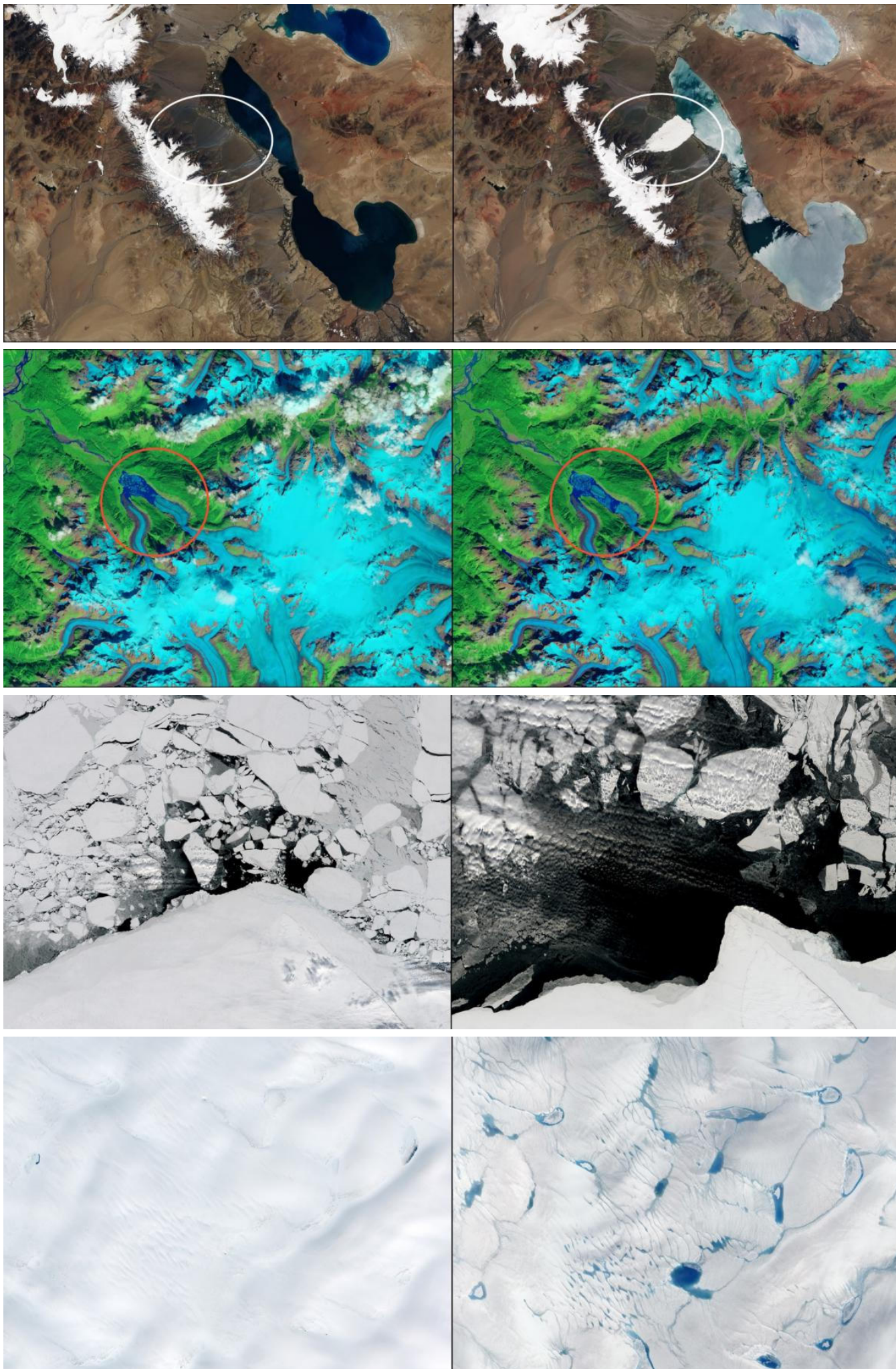
Rok 2016 byl klimaticky rekordní

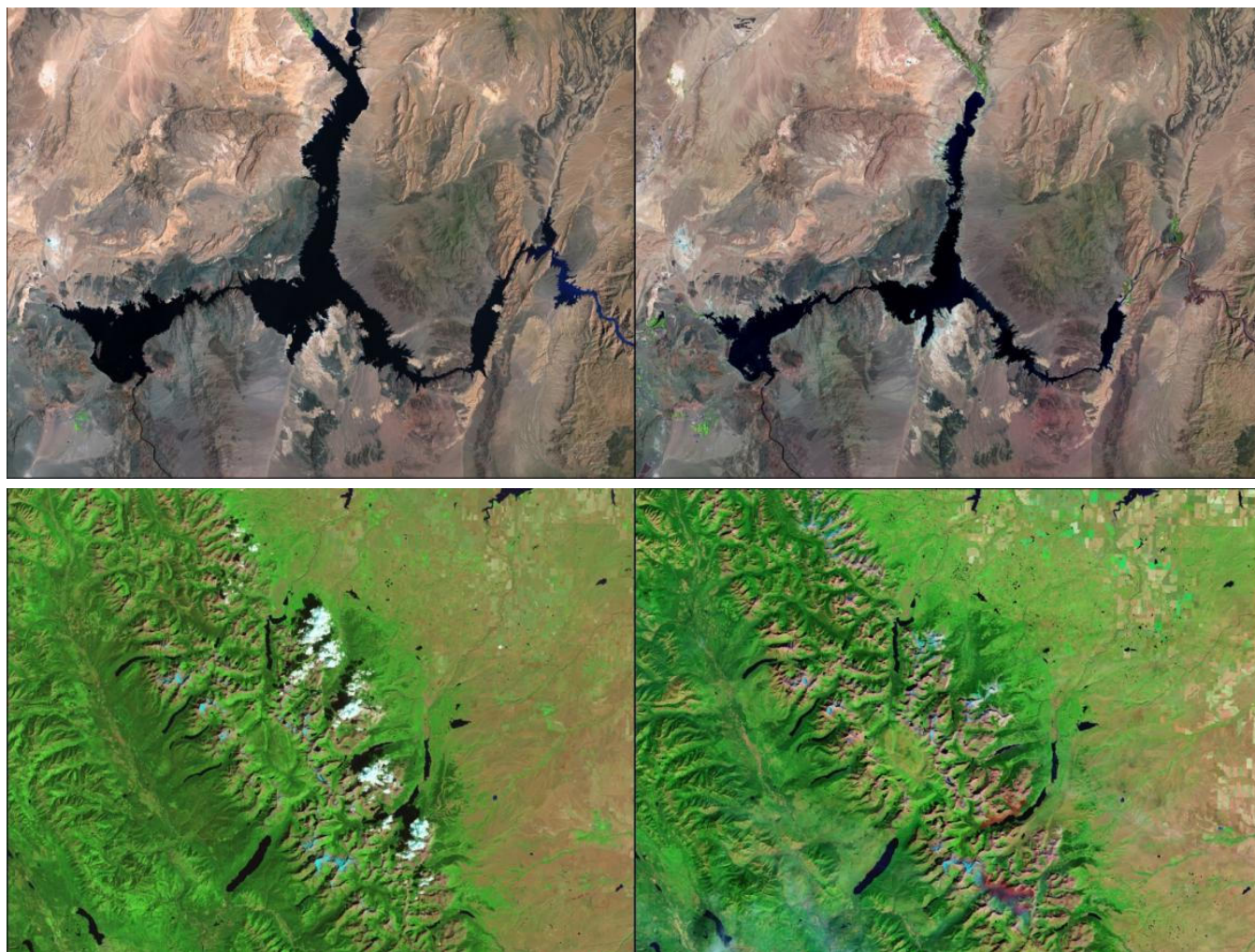
Kvůli velmi vysokým teplotám se na řadě míst přepisovaly rekordy, dokonce byla vyrovnána nejvyšší teplota naměřená v Asii. Na stanici Mitrabah v Kuvajtu bylo letos naměřeno rovných **54 °C**. Tento rekord však teprve čeká na ověření – stejně jako u jiných podobných jevů to může trvat i několik let. Například teprve letos byla po téměř třech letech oficiálně uznána nejvyšší vlna z roku 2013, která měřila 12 metrů.

Planeta se ohřívá nerovnoměrně

Nejvýraznější oteplení letos zasáhlo polární oblasti, kde jsou roku 2016 průměrné teploty i o 7 stupňů vyšší než ty průměrné. Největší roli v tom hrál konec roku, v Arktidě panovaly teploty v listopadu a prosinci až o 20 stupňů vyšší, než je pro tyto měsíce obvyklé.

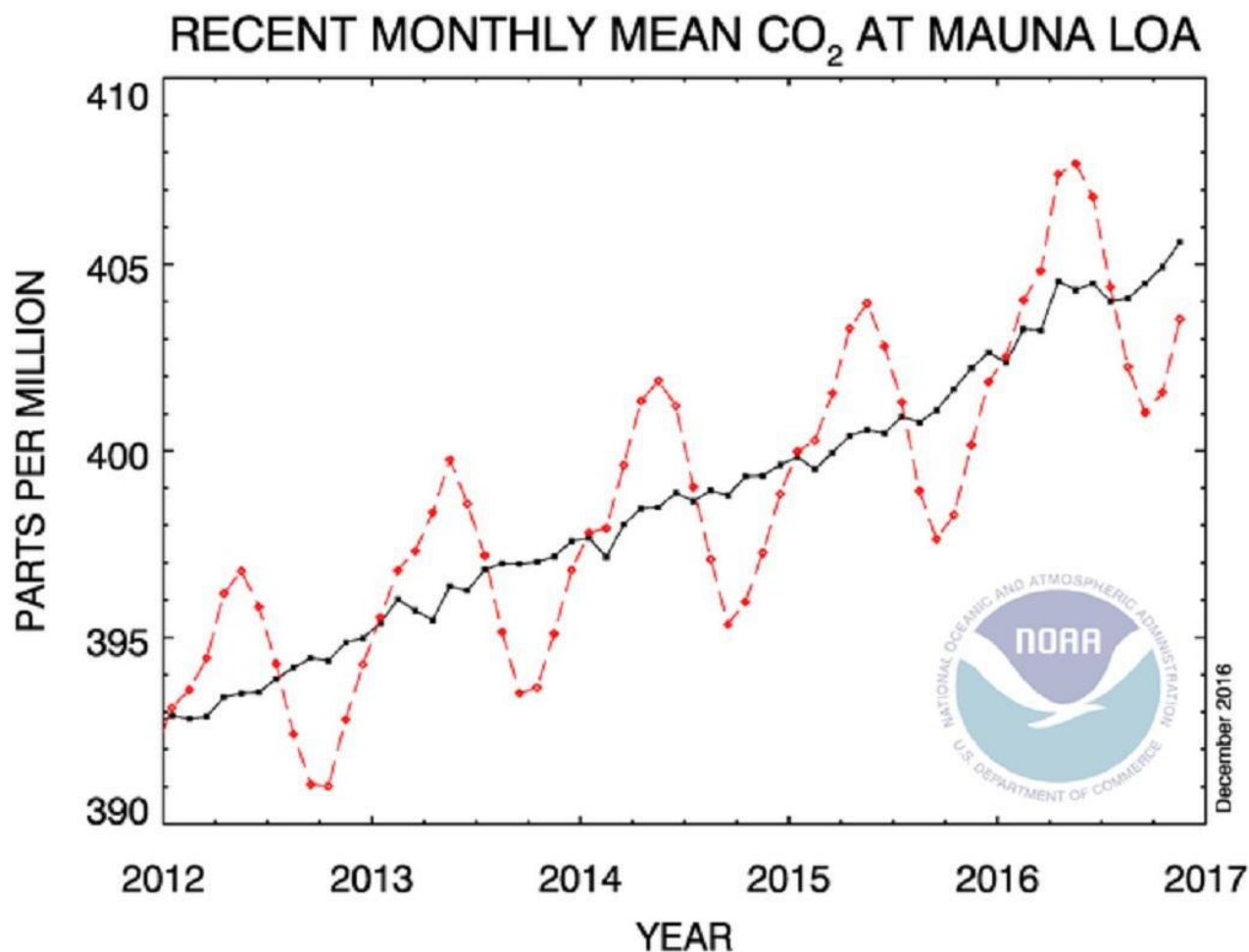
Opačné extrémy se objevily na Sibiři a v Kanadě i na severu USA, kdy teploty poklesly na závěr roku až k **−60 stupňům Celsia**. Příčinou byla kombinace teplého moře a současně příliv teplého vzduchu ze severního Atlantiku – to způsobovalo rychlejší ochlazování pevniny. Arktida se nyní otepluje až dvakrát rychleji než zbytek planety.

Ubývalo ledu

Roku 2016 vědci pozorovali vůbec nejmenší rozsah arktického ledu za celou dobu pozorování – nejhorší byla situace na jaře a na podzim. Proč? Teplé moře (až o **4°C teplejší** než normálně) a teplý vzduch od jihu bránily tvorbě mořského ledu. Vliv těchto změn není krátkodobý, může ovlivnit rozlohu ledu i příští rok a také klima nad Evropou.

Klimatická hranice překročena

Rok 2016 byl zlomový i v koncentraci oxidu uhličitého. Letos poprvé v dějinách měření neklesla koncentrace CO₂ pod **400 ppm**. To znamená, že v jednom milionu molekul vzduchu je právě 400 molekul oxidu uhličitého.

Vývoj CO₂

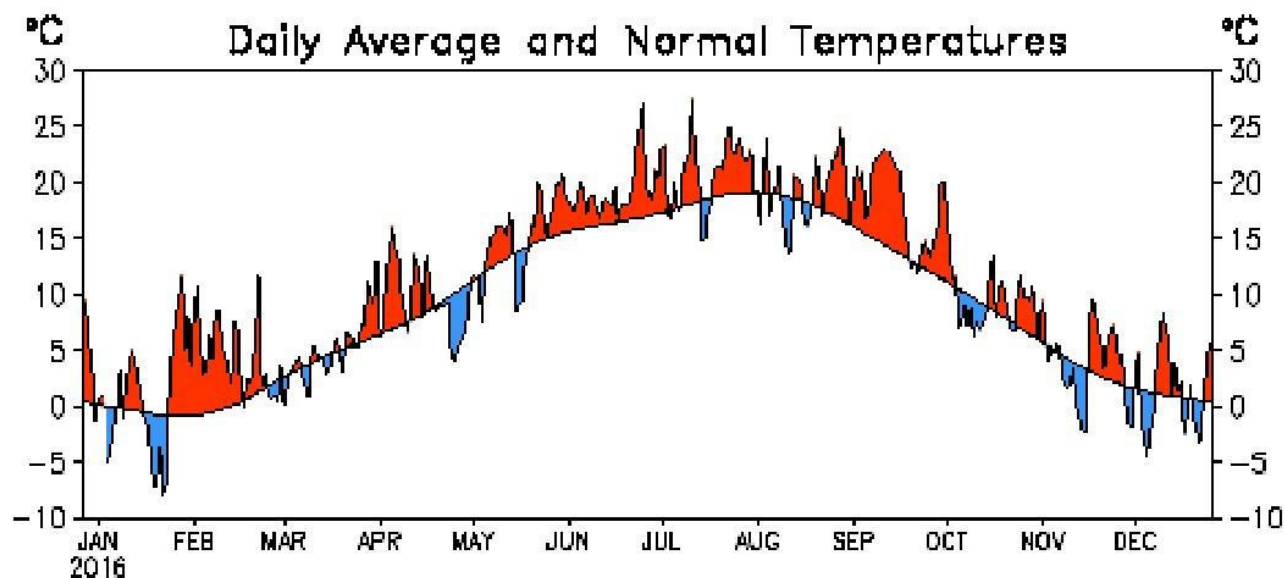
Zdroj: NOAA

Toto množství se může zdát laicky jako poměrně malé, ale koncentrace těchto částic se zvedla od roku 1960 o téměř čtvrtinu. Podle klimatických vědců je jednou z nejhorších zpráv, že koncentrace CO₂ neklesla pod hodnotu 400 ppm ani v září – přitom množství CO₂ během roku kolísá a nejnižší bývá právě na konci léta.

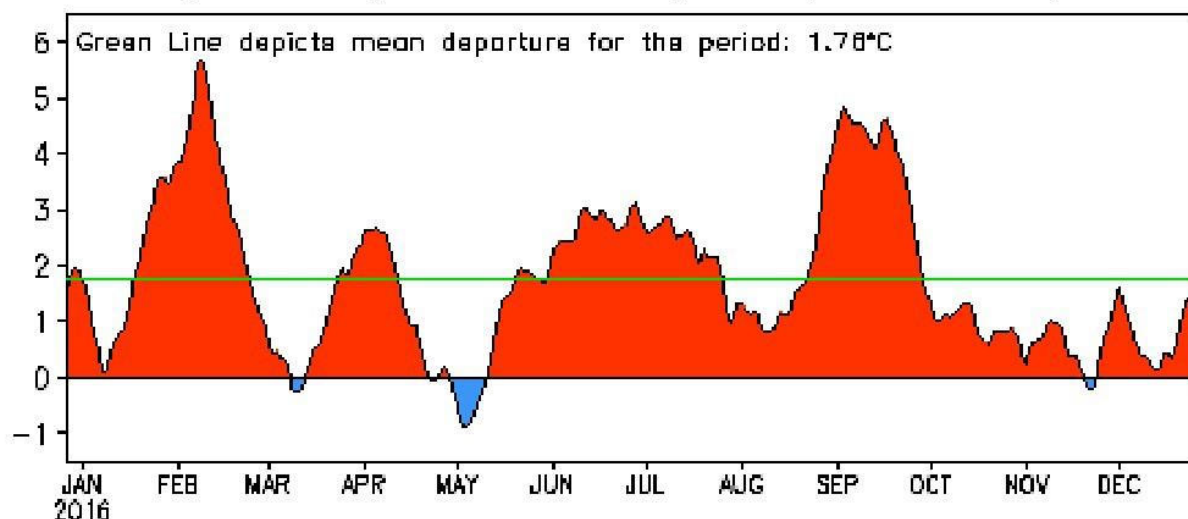
Česká republika zaznamenávala extrémy

Také v České republice byl rok 2016 dost teplý – už v únoru se dostávaly teploty i k deseti stupňům, lidé si to interpretovali jako dlouhé a vydařené jaro. Celý rok byl na stanici Praha-Libuš o zhruba **1,8 °C teplejší**, než dlouhodobý průměr.

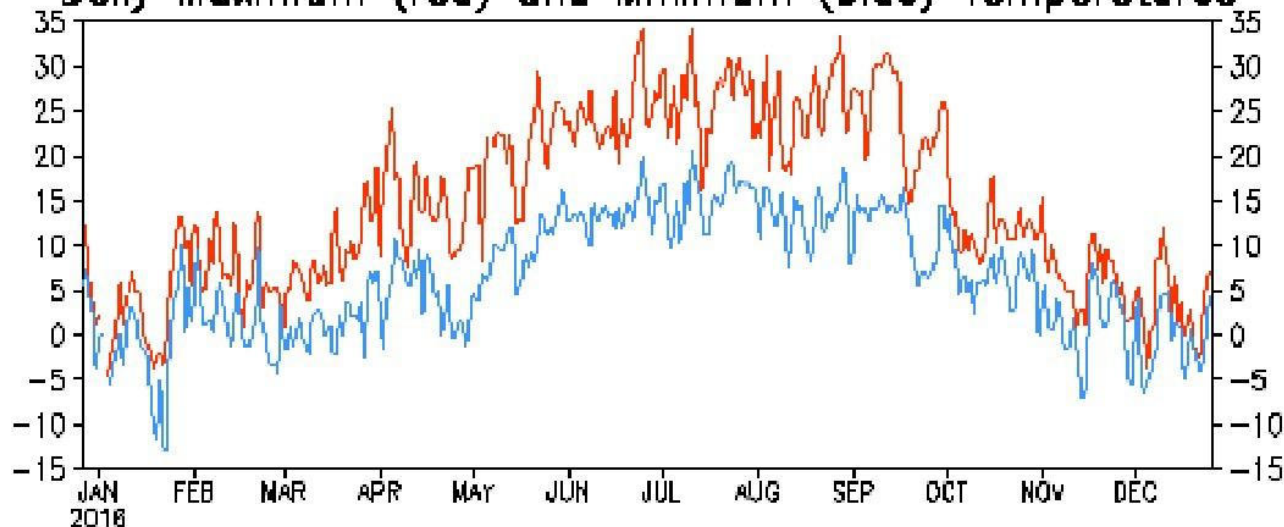
PRAGUE/LIBUS, CZECHOSLOVAKIA

31-Day Running Mean of Daily Temperature Departures

Daily Maximum (red) and Minimum (blue) Temperatures

Data updated through 25 DEC 2016

CLIMATE PREDICTION CENTER/NCEP

Teplota v Praze Libuši

Zdroj: NOAA

Naopak v květnu došlo k propadu teplot – v některých oblastech proto mráz poničil až 80 procent vinné révy. Nejhuře postižené oblasti byly Bzenecko nebo Znojemsko.

